

breide Universitetet, at man der mindre end paa andre Steder anerkjender Kvindens Ligeberettigelse. Thi der er jo netop i Sommer udkommet en Anordning, hvorefter der er aabnet for Kvinden Afgang til at erhverve akademisk Borgerret under samme Vilkaar som Mænd, og der er jo ogsaa paa Finansloven bevilget en Sum til Stipendier for Kvinder, en Sum, som vistnok overstiger, hvad der i de nærmeste Aar vil kunne være Tale om at forbruge, efter som der altid vil hengaa nogen Tid, inden den Afgang, som saaledes nu er bleven aabnet for Kvinden, virkelig bliver benyttet synderlig.

Sable: Den ærede Forespørger har ønsket, at flere af de ikke mange Tilstedeværende, som ere her paa denne Dag, skulde deltage i det Drøftiste, han har aabnet, og jeg skal inøbefomme ham i den Retning. Jeg vil strax gjøre en Bemærkning overfor den høitærede Justitsminister, for at slaa noget fast, nemlig den overordentlige Glid, hvormed Rigsdagen nytter de saa Maanedes, der er givet os, idet en Dag som denne, der efter Sædvane i vort Fædreland anvendes paa en anden Maade, nu nyttes til en Forespørgsel. Derefter vil jeg strax gribe i Flugten en af den ærede Justitsministers sidste Ytringer om, hvad Danmarks høitærede Universitet har gjort overfor Kvinden. Da det har ganske vist gjort noget i Aar, men hvis det skal betegnes, som Universitetet nu, tvungen af Omstændighederne, har gjort, saa ser man, at det Smykke, Kvinden har baaret i saa lang Tid, nemlig Snørlov, ogsaa er det, Universitetet nu har indtø hende. Det, der er givet, er snøret ind saaledes, at sammenlignet med de Rettigheder, Manden har ved Universitetet, er den Rettighed, Kvinden nu har faaet, i Form af et Snørlov, saa at det vist ikke er værd at tale om, hvad der i den Henseende gjøres for Kvinden. Dernæst vil jeg sige til den ærede Forespørger: Der er en svag Side ved hans Forespørgsel, og det er den, at han, som ellers gjør sig til Talsmand for Kvinden, kommer her og rører ved Kvindesagen netop paa det alleruheldigste Punkt, nemlig ved Kvindens Formuerettigheder. Nu opdrager man Kvinden, og jeg kan gjerne sige, at i Latinskolen opdrages ogsaa de unge Mennesker til saa lidt som muligt at forstaa sig paa at fortjene noget paa egen Haand. Det forstaa de ikke; de unge Mænd blive puttede ind i et Embede, og kunne gaa op og tage deres Lønning, men se at staffe sig noget i Livet, det lære de ikke. Fruentimmerne, eller de, vi kalde Kvinderne, lære endnu meget mindre deraf. Altsaa var det rigtigt, hvad den høitærede Justitsminister sagde, at de, naar de skulle til at ægte, staa, som han sagde, nøgne. Men jeg maa nu tillade mig ligeoverfor den høitærede Justitsminister igjen at sige, at han dog havde Uret i noget. Den ærede Justitsminister talte nemlig om, at i mange Ægtefæbelskab vilde Kvinden staa uheldigere,

idet hun, naar hun ægter en Mand, Intet eier, og han skal erhverve Alt, og naar der altsaa skulde være Sæve, vilde Kvinden være ilde stillet. Jeg maa paa Kvindens Begne nedlægge den allerbestemteste Indsigelse imod denne Opfattelse af den ærede Justitsminister. Sagen er nemlig den, at naar Kvinden bliver stillet paa et Punkt i Livet, hvor hun kan faae Leilighed til at nytte de udmærkede Kræfter, der ogsaa findes hos hende, saa er det aldeles givet, at vi ikke ville vove paa at sige, at det er os, der erhverve Alt i Ægtefæbelskab. Nei, den dygtige Kvindes Medvirkning gjør at hele Huset blomstrer. Altsaa kan man ikke sige, at Manden erhverver det Hele. Kvinden sørger for, at Manden faar Ro og Leilighed til at virke, derved, at der er et ordentligt Hus bagved. Hvis han ikke havde dette, hvis han skulde tage sin Kaffe selv, før han gik paa Arbejde, vilde en hel Del af Mandens Virksomhed være lammet. Altsaa, den indirekte Virksomhed, Kvinden udfolder for at holde det Hele sammen, kan ikke agtes for ringe, og den er ligesaa meget værd, som den direkte Maade, hvorpaa Manden skaffer Noget tilveie i Huset. Dette er nu et Vidnesbyrd om, hvorledes Kvinden, naar hun faar praktisk Leilighed til at udfolde sine Evner, virkelig er lige saa dygtig som Manden. Men nu komme vi til et Punkt, som jeg ret glæder mig til at tage fat paa overfor mange ærede Medlemmer her i Salen og overfor den ærede Forespørger. Jeg skal tillade mig at sige, hvad dette er. Det er det Forudgaaende, det, der er før Ægtefæbelskabets Stiftelse. Jeg vil sige, at den hele Maade, hvorpaa Opdragelsen gaar ud paa at sætte Kvinden istand til at indgaa Ægtefæbelskab, er aldeles misforstaaet med Hensyn til hendes vordende Virksomhed; hvis hun noget mere kunde faae Leilighed til praktisk at sætte sig ind i Tingene, som hun lige saa godt kan sætte sig ind i, uden at derved Kvindeligheden faares, saa vilde mange af disse Anker over, at Kvinden kommer til at staa uheldig i Ægtefæbelskab, være bortfaldne. Men naar hun aldeles ikke kjender noget til det praktiske Liv, og hendes Forældre ligeledes føre hende blindt ind i Armene paa en elendig Usling, saa er det saa rimeligt, at hun med tilbundne Dine gaar ind i det. Men siden vi tale om disse Formuerettigheder, lad dem saa høre for det, lad de taabelige Forældre, som skabe en Formue, for at løbse deres Datter ind i et Ægtefæbelskab ved Hjælp af dette Paahæng af en Formue, i Stedet for at give hende en god Opdragelse, hvorved hun kunde blive en dygtig Kone, lad dem høre for det; det have de godt af. Jeg skal gjøre de ærede Herrer, siden vi tale om det Formueretlige, et lille Regnskab op, som de maatte alle ville forstaa udmærket godt. Der findes i disse udmærkede delige, sædelige Blade, som vi have, ikke sjældent Avertissementer, der gaa ud paa, at man under Diskretion, Taushedsløfte, søger en Kone, med hvem man vil indlade sig i Ægtefæbelskab, naar hun har